

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου

15.6.2009

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: **Διαδικασία συναπόφασης**

Εισαγωγή:

Το παρόν σημείωμα αποσκοπεί να συμπληρώσει τις κατευθυντήριες γραμμές που παρέχονται στα σχετικά τμήματα του Κανονισμού (ιδίως άρθρα 53 επόμενα και 70 επόμενα καθώς και στο παράρτημα 20), και στα αντίστοιχα έγγραφα που έχουν δημοσιευθεί από άλλες μονάδες και να εκθέσει ορισμένες πρακτικές πτυχές της διαδικασίας συναπόφασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 37 της Συνθήκης ΕΚ, η νομοθεσία στον τομέα της γεωργίας εγκρίνεται από το Συμβούλιο κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου (COMAGRI) έχει εφαρμόσει τη διαδικασία συναπόφασης μόνο κατά την εξέταση προτάσεων σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων ή με τα στατιστικά στοιχεία για τα τρόφιμα. Εάν ωστόσο, τεθεί σε εφαρμογή η Συνθήκη της Λισαβόνας, όλες οι νομοθετικές διαδικασίες που αφορούν την κοινή γεωργική πολιτική θα εξετάζονται στο πλαίσιο της "συνήθους νομοθετικής διαδικασίας" (άρθρο 294 ΣΛΕΕ), η οποία αντιστοιχεί στη διαδικασία συναπόφασης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο του άρθρου 251 (ΣΕΚ).

Η συναπόφαση στην πράξη:

Κατά γενικό κανόνα, "το Κοινοβούλιο κάνει χρήση όλων των δυνατοτήτων που προσφέρονται και στα τρία στάδια της διαδικασίας συναπόφασης"¹. Συγχρόνως, "τα όργανα συνεργάζονται με καλή πίστη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προκειμένου να επιτυγχάνουν τη μέγιστη δυνατή προσέγγιση των θέσεών τους και έτσι να ανοίγουν το δρόμο, κατά περίπτωση, για την έκδοση της σχετικής πράξης σε αρχικό στάδιο της διαδικασίας". "...

Συνεργάζονται με κατάλληλες διοργανικές επαφές ώστε να παρακολουθούν την πρόοδο των εργασιών και να αναλύουν τον βαθμό σύγκλισης σε όλα τα στάδια της συνεργασίας συναπόφασης ². Κατά την παρελθούσα κοινοβουλευτική περίοδο, το 69 % του συνόλου των διαδικασιών συναπόφασης ολοκληρώθηκαν σε πρώτη ανάγνωση (δηλαδή επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ της ψηφοφορίας σε επιτροπή και στην ολομέλεια) και το 12 % ως συμφωνίες "στην αρχή της 2ης ανάγνωσης" (δηλ. η συμφωνία επιτεύχθηκε μετά την ψηφοφορία στην ολομέλεια αλλά προτού το Συμβούλιο καθορίσει την κοινή του θέση).

Στην πράξη, οι άτυπες επαφές μεταξύ Προεδρίας του Συμβουλίου και Κοινοβουλίου πραγματοποιούνται σε ένα αρχικό στάδιο της πρώτης ανάγνωσης, τόσο σε διοικητικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο. Οι άτυπες αυτές επαφές πρέπει να διακρίνονται σαφώς από τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τον φάκελο: το Παράρτημα XX του Κανονισμού υπογραμμίζει ότι οι διαπραγματεύσεις ξεκινούν μόνο μετά τη λήψη απόφασης από την επιτροπή "είτε με ευρεία συναίνεση ή, εφόσον είναι απαραίτητο, με ψηφοφορία". Η επιτροπή καλείται επίσης να καθορίσει μια σαφή εντολή για τις διαπραγματεύσεις, εγκρίνοντας γενικώς τροπολογίες στη νομοθετική πρόταση σε μία έκθεση ή σύσταση και να ορίσει μια "διαπραγματευτική ομάδα" στην οποία συμμετέχουν όλες οι πολιτικές ομάδες τουλάχιστον σε επίπεδο προσωπικού. Στην πράξη, εισηγητής της επιτροπής διατελούσε ο εκπρόσωπος της διαπραγματευτικής ομάδας, προεδρεύοντας στις τριμερείς συνεδριάσεις με το Συμβούλιο. Δεδομένου ότι η μεγάλη πλειοψηφία των διαδικασιών ολοκληρώθηκαν σε συμφωνίες που υπήρξαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε πρώτη ή δεύτερη ανάγνωση, η διαπραγματευτική ομάδα της επιτροπής, διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο.

Στις τριμερείς συνεδριάσεις καθώς και κατά τις άτυπες συζητήσεις, το Συμβούλιο εκπροσωπείται από την Προεδρία του η οποία ομιλεί "με μία φωνή" εξ ονόματος των κρατών μελών. Τυχόν συγκρούσεις στα πλαίσια του Συμβουλίου επιλύονται κεκλεισμένων των θυρών. Από την άλλη πλευρά το Κοινοβούλιο εκπροσωπείται από βουλευτές από διάφορες πολιτικές ομάδες, οι οποίοι υποστηρίζουν διαφορετικές θέσεις σχετικά με το υπό εξέταση ζήτημα και οι οποίοι τείνουν να συζητούν τις διαφορές αυτές δημοσίως. Προκειμένου η διαπραγμάτευση να στεφθεί κατά το δυνατόν με επιτυχία, η διαπραγματευτική ομάδα του ΕΚ πρέπει να προσπαθεί να "ομιλεί με μία φωνή" και να επιλύει εκ των προτέρων τις τυχόν διαφορές σε εσωτερικές συνεδριάσεις στο πλαίσιο της αντιπροσωπείας του και, εφόσον είναι απαραίτητο, να διακόπτει τη διαπραγμάτευση για εσωτερικές διαβουλεύσεις.

Ο εισηγητής και η διαπραγματευτική ομάδα απαιτείται να διασφαλίζουν πλήρη διαφάνεια, υποβάλλοντας τακτικά εκθέσεις στην επιτροπή σχετικά με την πρόοδο και το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων.

Εφόσον επιτευχθεί συμφωνία, πρέπει να υποβάλλεται στην επιτροπή προς εξέταση. Εφόσον η συμφωνία εγκριθεί, μπορεί να υποβληθεί στην ολομέλεια, είτε ως "ενοποιημένη τροπολογία" είτε ως σειρά τροπολογιών. Οι αντίστοιχες τροπολογίες στην ολομέλεια υποβάλλονται συνήθως από τον εισηγητή και συνυπογράφονται από τους σκιώδεις εισηγητές εξ ονόματος των πολιτικών τους ομάδων. Μετά την επίσημη έγκριση των τροπολογιών από την COMAGRI, μπορούν επίσης να υποβληθούν από την επιτροπή στην ολομέλεια.

Ειδικά για τις συμφωνίες σε πρώτη ανάγνωση, όπου η Συνθήκη δεν επιβάλλει προθεσμίες στα όργανα, πρέπει να διατίθεται επαρκής χρόνος μεταξύ της λήξης των διαπραγματεύσεων και της ψηφοφορίας στην ολομέλεια προκειμένου να μπορέσουν οι πολιτικές ομάδες να προετοιμάσουν την τελική τους θέση. Στην ολομέλεια, όλα τα κείμενα που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης και συμφωνίας με το Συμβούλιο σε πρώτη ή δεύτερη

ανάγνωση, υποβάλλονται συνήθως ως " ενοποιημένες τροπολογίες". Οι πολιτικές ομάδες είναι ελεύθερες να καταθέσουν τροπολογίες στην ολομέλεια, με στόχο να τροποποιήσουν ή να αμφισβητήσουν την επιτευχθείσα συμφωνία: εφόσον αυτές εγκριθούν, είναι ενδεχόμενο να ακολουθήσει μια δεύτερη ανάγνωση ή διαδικασία συνδιαλλαγής.

Είναι επίσης σημαντικό να σημειωθεί ότι, κατά τις διαπραγματεύσεις σε πρώτη ανάγνωση, το Συμβούλιο έχει συζητήσει αρκετές φορές ολόκληρο το κείμενο της νομοθετικής πρότασης (στις ομάδες εργασίας του και στην EMA), ενώ η διαπραγματευτική ομάδα του ΕΚ έχει μόνο πρόσφατα πραγματοποιήσει ψηφοφορία επί των τροπολογιών του στο στάδιο της επιτροπής και έχει γενικώς λιγότερη εις βάθος γνώση του συζητούμενου κειμένου.

Υποστήριξη:

Ο εισηγητής και η διαπραγματευτική ομάδα πρέπει να εφοδιάζονται με ό,τι είναι απαραίτητο για την κατάλληλη διεκπεραίωση του έργου τους. Αυτό περιλαμβάνει διοικητική υποστήριξη από τη γραμματεία της επιτροπής, τη γραμματεία συνδιαλλαγής, τη νομική υπηρεσία και τον πολιτικό σύμβουλο του εισηγητή. Σύμφωνα με το Παράρτημα XX, "ενδεχομένως πρέπει να παρέχονται στη διαπραγματευτική ομάδα υπηρεσίες διερμηνείας" για τη διοργάνωση των τριμερών συνεδριάσεων. Τα μέλη μπορούν να ζητήσουν "ατομική διερμηνεία" (στο πλαίσιο της απόφασης που έλαβε το Προεδρείο στις 10 Δεκεμβρίου 2007)

Παραπομπές:

- Άρθρο 251 ΣΕΚ και άρθρο 294 ΣΛΕΕ (Article 294 TFEU)
- Κοινή δήλωση σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη της διαδικασίας συναπόφασης (EE C145 της 30.06.2007) (OJ C145 of 30.06.2007)
- Οδηγός για τη συνδιαλλαγή και την συναπόφαση (Conciliations and Codecision guide)

Κατευθυντήριες γραμμές για τη βέλτιστη πρακτική (Guidelines for best practice)

¹ Κανονισμός, Παράρτημα XX

² Κοινή Δήλωση σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη της διαδικασίας συναπόφασης